No. 858 Zaterdag 9 Juni 1900. 17de Jaargang.

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN CONCORDIA N°. 129, PIETERMAAI.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 8 Juni.

EEN BEKEERLINGE.

Vóór eenige weken — het was op den Zondag *Laetare*, tevens den feestdag van Maria-Boodschap — had in het ziekenhuis te Ehrnau bij Mautern, een stadje in Stiermarken, een niet ongewone plechtigheid plaats. Mevrouw Gnauck-Kühne zwoer de protestantsche dwaalleer openlijk af en liet zich opnemen in den moederschoot der Katholieke Kerk.

Niet ongewoon noemden wij deze plechtigheid. Want in onze dagen zien wij meer dan ooit zoowel mannen als vrouwen van edelen aanleg en hooger ontwikkeling, niet zelden na lange jaren worsteling, tot het Katholicisme overgaan, om in die eeuwenoude ark te ontkomen aan den onstuimigen zondvloed eener wereldzee van ongeloof, twijfel en gepassioneerdheid, en zoodoende voor geest en gemoed de onontbeerlijke rust te vinden, die alleen het zekere bezit der waarheid geven kan.

Maar de ongewone beteekenis der bekeering te Ehrnau is gelegen in de persoonlijkheid van Mevrouw Gnauck-Kühne.

Met een enkel woord kunnen wij die kenschetsen. Met een afscheidswoord van oprechte hulde en waardeering, haar gebracht juist van die zijde, welke zij pas verlaten had en waar men haar gemis zoo smartelijk voelt. Kort nadat de bekeering van Mevrouw Gnauck-Kühne een openbaar feit was geworden, gaf de predikant Naumann in zijn nationaal-sociaal orgaan *Hilfe* haar dit eeresaluut na:

„Al degenen, die op het evangelisch-sociaal congres (te Erfurt) in 1895 haar schitterende redevoering over de vrouwenquaestie hoorden, zullen zich over deze bekeering verbazen, en voor zooverre zij trouwe protestanten zijn, er een zeer smartelijke gewaarwording van opdoen. Eene sociale kracht, welke door hare onderzoekingen over den toestand der arbeidsters in de boekbinderijen het bewijs van haar bekwaamheid heeft geleverd, vertwijfelt aan de sociale werking der evangelische Kerk. Dat hebben nu onze kerkelijke voormannen ervan, dat zij voor vrouwenbeweging en socialisme blind zijn! Rudolf Meyer is reeds vóór tientallen van jaren om dergelijke beweegredenen, denzelfden weg opgegaan. Als Evangelischen zenden wij deze vrouw bij haren overgang een eerbiedigen, doch zeer weemoedigen afscheidsgroet."

De oprechtheid en de toon van dezen afscheidsgroet dwingen onwillekeurig achting af.

Als men bedenkt aan hoeveel smaad en verdachtmaking een bekeerling doorgaans bloot staat bij degenen, aan wie hij den rug toekeert, en dat het wel bovenmenschelijk schijnt, om daar eenigen eerbied te koesteren voor een moeilijk gewonnen en pijnlijke offers vergende overtuiging, dan moet die mevrouw Gnauck-Kühne wel een buitengewone vrouw zijn, dat zij aan haar vroegere medestanders, zelfs na hen te hebben verlaten, nog zulk een respect inboezemt, als waarvan de predikant Naumann hier openlijk blijk geeft.

De ware schuldigen.

Overal schuilt poëzie, schreef de dichter, terwijl een andere lieveling der Muzen ons de poëzie bezong, ook in de puinen, de ruïnen van de scheppingen der menschen te vinden.

Wie echter de verwoesting overdenkt, aangericht in de kerk van Aubervilliers bij Parijs, zal vruchteloos zoeken naar het minste of geringste, 't welk zweemt naar poëzie. Hier immers is 't de brutale menschenhand, geleid in zijn misdadig streven door het meest weerzinwekkend fanatisme, die zich vergreep aan een eerbiedwaardig heiligdom, aan een kostbaar monument van 16e eeuwsche architectuur.

Geheel de kerk moest naar de bedoeling der brandstichters in een puinhoop zijn verkeerd; wij hebben alleen de vernieling te betreuren van den klokketoren, het overige bleef gespaard. Maar toch, wanneer men dit vierkante gevaarte, herinnerend aan een middeleeuwsche citadel, verweesd ziet van zijn spits, geblakerd door de vlammen, dan is het beperkt blijven van den geesel der verwoesting niets anders dan een zwakke troost.

Geen diefstal — de gewijde vaten zijn voor het meerendeel gebroken en gesmolten teruggevonden — schijnt hier in 't spel, doch alleen godsdiensthaat. De plundering der Sint-Josephskerk, nagenoeg ongestraft gebleven, heeft vruchten gedragen. Opnieuw vergreep zich het grauw (het anarchistische?) aan een tempel, en ditmaal zal het der huichelarij moeite kosten om het nationalisme of het anti-semitisme aansprakelijk te stellen, gelijk in Aug. '99 werd beproefd.

Wie zijn de ware schuldigen? De vraag is gemakkelijk te beantwoorden. Dadelijk heeft de politie zich bevlijtigd om de brandstichters te vinden, en worden ze ontdekt, een verdiende, een zware straf zal hen treffen.

Zijn degenen welke hier vernielden, enkel werktuigen? Stelden niet anderen, die als gewoonlijk achter de schermen blijven, hun de brandfakkel ter hand? Zoo men bij wijlen een oogslag werpt in de anarchistische en socialistische fransche bladen, dan zijn de ware aanleggers met den vinger aan te wijzen.

Zij zaaien elken dag het heilloos zaad van ongeloof en godsdiensthaat in de gemoederen; in hun kolommen worden priester en kloosterling, de religieuze instellingen en gebruiken dagelijks belachelijk gemaakt en belasterd. Schier elke regel, elk woord uit hun pen gevloeid, is een oproerprediker, een brandstichter; hun theorieën vormen de mannen van de practijk, van een practijk, waarvan wij de consequentie te Aubervilliers voor oogen hebben.

Wij weten het wel: de overgroote meerderheid, ook der anti-clericale Pers, ook der zoogenaamd neutrale, zal hare afkeuring uitspreken, afgeven op de heethoofden, welke tot dergelijke middelen hun toevlucht nemen, in zulke uitersten vervallen.

Dit is een gewoon verschijnsel, waarbij echter de logica dezer heeren leelijk in 't gedrang komt. Het gaat daarmee als met veler liberalisme en verdraagzaamheid. *Wij* mogen in den omgang, ook met andersdenkenden, met Israëlieten en ongeloovigen de verdraagzaamheid-zelve wezen, wij zijn en blijven fanatici, clericalen, voor wie al wat niet roomsch is, een luchtje heeft. En *zij*? Hun theorie is vrijheid voor aller overtuiging; zij vragen niet naar roomsch of onroomsch, naar heidensch of joodsch. Dat moet ieder voor zich weten.

Voor den "geloover" trekken zij den neus op, nadat zij de schouders voor hem ophaalden; ze gelooven niet aan God en varen toch immerdoor dapper uit tegen het Opperwezen, aan Wiens bestaan ze zeggen te twijfelen. Wanneer dergelijke mannen de pen voeren, kunt gij er zeker van zijn, dat zij onder het schrijven van hun artikelen alle consequentie aan den kapstok hangen. Niet brutaalweg spotten en lasteren zij; in het geniep gaat dat beter, want het gros der lezers

Feuilleton.

HONOR I COMBATE.

(53)

— Senjor Commandant, é dici, permiti mi algun palabra. Nos no tabata sabi koe nos tabatin un criminal cerca nos. Ta bastá maloe caba pa mi di mester tabata na su compania. Hende mester distingi un for di otro i no considera nos mescos koe né.

— Loké a socedé ta solamente un wowo di es cadena, koe bo mes a cologa na bo garganta, senjor Von Harteneck. Ta incomprensibel pa mi, com bo por uni bo honor di oficial den un institucion coe sorto di compania asina: un comerciante fraudolente, algun otro hende di reputacion dudosa............

Senjor Von Eichstett a hiza su scouder coe desprecio.

— Enfin mi no kier bo disculpa, senjor. Basta tempoe caba mi no mester a permiti bo den mi regimento i mi no a hacié pa consideracion pa bo tampoco. Loké a socedé ajera no por keda na secretoe mas. Mi ta spera anto bo carta di retiro.

Herman Harteneck mirando, koe no tin speranza mas, dici brutalmente:

— Na Münberg nos a hunga carta na es mes mesa. Bo intencion di desgracia es pober Greifen, mi no a keré, koe tabata serio. Pa kende anto bo a tené consideracion pa mi? A mi mes no sabi nada. Bida a bira un peso pa mi, for di tem mi tabatin es privilegio di ta sirbi bao di bo.

Es gefe a perdé toer su pacensji i dici:

— Modera bo, baron Harteneck. Bo tin di gradici es gran aprecio, koe mi tin pa bo roeman mugé, koe mi ta haci mi soerdoe pa es último palabranan ai.

Calma di senjor Von Eichstett a haci Harteneck bira mas rabiar.

— Masjar danki pa bo consideracion. Mi no ta larga hende trata mi tampoco manera un mucha.

I el a sali sin haci es saludo militar di coestumber.

* * *

Erna Harteneck no a haja respondi di es carta koe el a manda bisa su roeman di su casamentoe. Coe un maldicion Herman a tira es carta na suela, i Lily dici: Awor lo é no molestia nos mas.

Despues di hopi tempoe Erna a bin haja un carta di su roeman, koe a admiré muchoe. Spantar el a bai coe es carta cerca su tio Von Glockner. E no por a comprendé kiko su roeman tabata scirbi, ni kiko por a socedé.

— Leza un instante, tio, é dici temblando. Herman a toema su retiro i é kier sali for di tera. Loké é ta papia di Hans Otto mi ta pordoné. Leza, tio! Ai, mi roeman, mi único roeman!

Coe muchoe atencion Von Glockner tabata leza i bolbé leza e carta, sagudiendo cabez. Despues é dici:

— Mi tampoco ta comprendé e carta muchoe bon, mi jioe. Herman mester a haci un cos, koe nan no por pordoné mas. Lo mi bai Nesthausen, esai lo ta di mehor, aunké lo é no tendé di mi. No jora Erna, podiser cos no ta asina maloe koe é ta parcé. Larga nos bam cerca tanta Marie.

— Mara Hans Otto por tabata aki, Erna dici.

— Nó, nó, mi jioe, su tio a respondé. Lo é no por juda nos. Herman lo rechazé coe insulto.

* * *

Loké senjor Von Glockner a informa sigiente dia na Nesthausen, a jena su coerazon coe dolor. Es commandant Von Eichstett a conté toer asuntoe di Herman i solamente é por a respondé:

— Nos no por toema bo na maloe, senjor Von Eichstett. Conducta di mi sobrino ta hacié indigno di ta un oficial.

El a sali jen di berguenza for di es commandant.

Tabata un satisfaccion pa Herman di por a bisa su tio, koe diferente dificultad koe el a hajé, semper su habilidad a scapé. I un dia na Münberg koe é no tabatin un manera mas di salbé di compromiso, ta un ganancia koe é tabatin den wega a haci koe é por a cumpli coe su obligacion.

— Awor cos ta bai poco maloe, el a sigi ta papia. Algun bez mi sá gana algoe, ma mas tantoe bez mi ta scars. Toer loké mi tabatin di bendementoe di Hartenstein a caba i mi mester a gasta es poco placa di mamá també. Toch mi no por moeri di hamber.

— Hungando i haciendo debe, un hende ta deshonra su nomber, Von Glockner tabata observé.

— Toch nunca mi a pidi un di boso juda mi coe nada, Herman a res-

-hecht aan fatsoen en vormen. Onder degenen, welke hunne opstellen lezen, worden zij geteeld, die, wars van alle dubbelhartigheid of verkapte verdraagzaamheid, openlijk den strijd aanbinden en zeggen: "Indien het clericalisme de vijand is, welnu, laten wij het bekampen, onverpoosd, met alle middelen."

Dus ontstonden ook te Parijs enkele strijdorganen, pamfletten van de heftigste soort, telken dage hunne lezers opzweepend tegen Kerk en priester, uitroeiing eischend van de dweperij, afschaffing van de tirannie, welke de godsdienstleeraar heet te oefenen.

Deze schendblaadjes zijn de naaste aanleiding tot uitspattingen als die van Aubervilliers. De misleiden en stumperds, die zich op de barricaden laten doodschieten, brengen veelal de theorie in toepassing van lieden, welke flauw dreigen te vallen, wanneer zij zich in de vingers prikken en bloed zien. Bij gevallen als dat te Aubervilliers gaat het desgelijks.

't Is de toegepaste leer, in *Journal du Peuple* en dergelijke onophoudelijk verkondigd.

Men geve wel acht op dit verschijnsel; het strijdend anarchisme richt zich in den laatsten tijd voornamelijk tegen de Kerk, tegen de *Katholieke* Kerk. Laten we heden niet onderzoeken welke invloeden daarbij werken, of we hier te doen hebben met een wraakneming van zekere zijde. Dit kan later onderzocht, zal later bewezen worden.

En wie zijn degenen welke de taak op zich nemen, waartoe een Sebastien Faure c. s. hen aanzetten? Meestal jongelieden van 16 à 17 jaar, typen van de parijsche straatloopers, aan gene zijde der vlegeljaren. Opgevoed in scholen, waar de geest van Paul Bert nog immer rondspookt, den stempel van zedelijk bederf op het voorhoofd dragend, verslenst en uitgeput, nog vóór zij den vollen wasdom bereikten, leenen zij zich tot alles, vooral tot datgene wat de "*bondieuserie*" schaden kan.

Uit den mond van knapen, op wier bovenlip niet de geringste schaduw van een opkomend kneveltje te bespeuren valt, vangt men soms een taal op, toevallig, in het voorbijgaan, die evenzeer met afgrijzen als met walging vervult.

Wat er aanleiding toe geeft? Een priester, die kalm zijn weg vervolgt, het zien van een kerk, een liefdezuster, die haar rozenkrans biddend, voortschrijdt, zonder op het aardsche acht te slaan.

Dat prikkelde die jonge booswichten tot woede en riep hun de walgelijke gemeenheden op de lippen, die wij hier niet herhalen zullen. Ziedaar het ontuig, waaruit de benden worden gerecruteerd, die kerken plunderen en verwoesten naar de fraaie zeden van de Hollandsche Watergeuzen, beruchter gedachtenisse.

Er zullen steenen geworpen naar die jonge booswichten, en wij zullen de laatsten zijn om dit te laken.

Doch laten zij zich in 's Hemels naam van dit werkje onthouden, zij die in de Pers de voorloopers, de wegbereiders zijn van deze "Sint-Stevens-reuzen". Zij toch hebben beter te doen. Dat zij zich op de borst kloppen en zeggen: Ook op ons valt een gedeelte der verantwoordelijkheid terug! Wij bereidden den akker, waarop dit heilloos zaad tot een weligen oogst is gewassen.

OORLOGSNIEUWS.

CECIL, WEES GEGROET!

Wij lazen voor eenigen tijd het volgende satirieke opstel in de *Star*:

"Zijne Majesteit koning Rhodes is te Southampton geland. Nu is hij weer te midden zijner getrouwe onderdanen, die hem zooveel verschuldigd zijn voor de menigvuldige zegeningen van den oorlog, welke hij zoo zelfzuchtig op hen heeft doen neerdalen.

Het is waar, hem is geen populaire zegetocht bereid. Geen juichende menigte vulde de straten, geen adres is aangeboden. Maar laat niemand denken, dat de afwezigheid van uiterlijke betuigingen van dankbaarheid onverschilligheid beteekent. Daar zijn gevoelens te diep om geuit te worden. Wij allen gevoelen onze verplichting tegenover den heer Rhodes te ernstig, dan dat wij 't ons zelven toevertrouwen van onze erkentelijkheid te doen blijken.

Hoeveel danken wij dezen eerlijken en belangloozen vaderlander! Kunnen ooit de diensten worden vergeten, welke hij zijn land bewezen heeft? Zelden is het een man gegeven duizenden van zijn landgenooten de glorierijke eer te bereiden van een dood op het slagveld voor Engeland, Rhodes en de De Beers Company.

In den glans van zijn zelfopoffering verlangt deze groote geest niet, het gevaar zoo goed als de verwoesting te deelen. Hij draagt op zijn eigen schouders heldhaftig de schande van de weelde.

Alleen treurt hij onder den last van de aanwassende dividenden. Zonder vrees int hij den bloedprijs en onverschrokken boekt hij die op zijn bankbalans. Te midden der kansen en wisselingen van de markt vraagt hij geen geleide. Eenzaam en alleen strijdt hij met den roofachtigen stier en den wilden beer. Terwijl andere mannen winnen en dragen de kroon van het martelaarschap, verdraagt hij de foltering, het gewicht zijner weelde dag aan dag zwaarder te zien worden.

Hem brengt geen kogel verlossing. Hem wacht geen koel graf op het door de maan beschenen veld. Hij wordt niet door een weduwe beweend, zijn kind draagt geen rouw om hem. Bewaar hem in de glansrijke eenzaamheid van zijn gulden grootheid, bewaar dezen bewaker van de eer van zijn land, den beschermer van de armen, den vriend der zwarten. Hoe zwoegt hij om de Basoeto's en Borolong's te voorzien van gedwongen arbeid, aldus den onbeschaafden wilde onderwijzend in de heiligheid van werk in de gevangenis te Kaapstad en in de Compound te Kimberley. Zulk een weldoener is de wereld niet waardig.

En toch heeft de heer Rhodes zijn lasteraars. Het is het noodlot van alle groote mannen geweest, verkeerd begrepen te worden. Kleine bescheiden geesten oordeelen hem naar hun eigen ongelukkigen zedelijken standaard. Maar groote mannen verheffen zich boven de verwaandheid van de moreele wetten.

De heer Rhodes is geen leugenaar als hij liegt; hij is de bouwmeester van een keizerrijk. Hij is geen falsaris als hij valschelijk getuigt; hij is een imperialist. Hij is geen verkrachter der openbare meening als hij omkoopt; hij is een man, die denkt in werelddeelen. Hij is geen roover, als hij geld afperst; hij is een vlekkelooze held, die alleen elke misdaad zal bedrijven ter wille van zijn land — en zijn onderneming.

Den verachtelijken ellendelingen, die durven zeggen, dat des heeren Rhodes handen vol bloed en zijn zakken vol goud zijn, kan een kort antwoord worden gegeven. Zie naar de kringen waarin hij zich beweegt. Hij is lid van Hr. Ms. Geheimen Raad, zijn mede-directeuren behooren tot de élite van het land. Hoe kan hij schuldig zijn en hoe kunnen die anderen onschuldig zijn?

En heeft niet een minister hem een certificaat van eer gegeven?

Neen. Laten wij deze onwaardige verdenkingen ter zijde stellen.

De heer Rhodes is de belichaming van onze idealen. Hij heeft het zelf gezegd. Wij zullen hem volgen tot in den dood. Onze weduwen en weezen zullen getroost worden door de gedachte, dat wij vochten en onzelfzuchtig leden voor de verrijking van rijke lieden, wier namen zij zich mogen herinneren, zelfs als zij ze niet kunnen uitspreken.

Rhodes, Beit, Eckstein, Goerz, Albu, Rudd, Rothschild! Gij zijt onze Goden! Heil zij u!

TRANSVAALSCHE KOGELS.

De *Volksstem* te Pretoria meldt een merkwaardige bijzonderheid, die op het patriotisme van den heer Chamberlain een eigenaardig licht werpt.

"Onlangs" — wij laten het bericht om der curiositeitswille letterlijk volgen — "achtte de heer Arthur Chamberlain, directeur van de Kynochfabriek en broeder van den minister, het noodig, een bericht te weerspreken, volgens hetwelk onze Regeering ammunitie zou hebben gekocht bij deze firma en bij hare agenten in Transvaal.

"Wij hebben daaromtrent een onderzoek ingesteld in officieele kringen met het gevolg, dat wij met onze eigen oogen de correspondentie te zien kregen, waartoe deze onderhandelingen aanleiding hebben gegeven. Al deze bewijsstukken berusten in de regeerings-archieven hier ter stede, te Pretoria.

„Wij kunnen dus bevestigen, dat verschillende millioenen patronen aan onze Regeering zijn geleverd door de genoemde fabriek en, dat, dus de heer Chamberlain en ook zelfs zijn broeder, betreffende dit feit onmogelijk in onwetendheid hebben kunnen verkeeren. De patronen zijn aangekocht na den *raid* van Jameson. Niets had intusschen den staatssecretaris van Koloniën kunnen beletten den verkoop te verhinderen, vooral niet op het oogenblik, toen hij als aandeelhouder onder het contract zijn eigen naam moest zetten."

Lieve jongens, niet waar? En dan zou men, volgens het *Memorial Diplomatique* naar dezen „rigth honorable" minister nog niet eens mogen wijzen, aan het patriotisme der britsche staatslieden niet mogen raken, als ware het kraakporselein—zelfs niet in briefkaarten-caricaturen!

Nieuwsberichten.

CURACAO.

De Gouverneur is verhinderd op Dinsdag 12 Juni a. s. bezoeken af te wachten.

De adjudant van den Gouverneur,

L. SCHUTTE.

---

pondé.

Coe un indiferencia incomprensibel Herman dici awor, koe toer obstáculo ta kitar awor for di camina.

—Awor ta keda solamente senjorita Erna, é dici també bofonando. Lo é doena su roeman, koe é ta bisa é ta stima, su manoe pa despedida? Lo nos puntré, Lily; esai nos ta di acuerdo coe otro.

Erna a bini e mes dia ai cerca nan, sin koe nan a jamé. E no por a soporta es angustia koe tabata mortifiké.

Asina el a jega Herman dici coe né coe un poco brutalidad:

—No coeminza coe predikasji, Erna. Nos a resolvé firmemente di sali for di Europa.

Na es momentoe ai nan jioe, koe a tendé boz di Erna, a coeri sali for di kamber. Erna tabata jora, ora es jioe a pega su cara coe di djé.

Tabata penosa pa Erna di mira su cunjar; sinembargo Lily a doena claramente di comprendé koe presencia di Erna ta disgusté.

Von Glockner a conta Erna toer esfuerzo, ma enbano el a haci pa kita Herman di bai. Unico speranza koe nan tabatin tabata, koe podisé Albert keda cerca nan.

—Larga mi aki, té ora koe é bai, Erna tabata pidi tristemente, ora es bieuw tabata pa bai Amalienhof. Aunké Herman no ta papia un palabra di keda, mi ta keré lo é ta contentoe, si mi ta papia airiba. Ken sabi, koe lo no ta un despedida pa semper.

Erna a keda. I Herman tabata haci masjar diligencia pa é regla su biaha promé koe su acreedornan lamanta riba djé. Bao di un pretexto di ningun balor Luisa a sali foi sirbisji i si no tabata pa judanza di Erna, es bieuw Catarina sol lo no por a haci toer trabao di cas.

Nunca ni Herman ni Lily a papia algo coe Erna tocante su relacion coe Steinfels. Ma Steinfels koe tabata na altura di toer asuntoe koe ta pasa coe Herman a resolvé di bai noema cerca djé dia di su biaha. Erna a bai spera Hans Otto na cas di nan amigoe bieuw Von Eichstett. Bista solamente di Steinfels a doena Erna animo. Su sigiente dia Von Glockner lo bin busca su sobrina Erna i es jioe pa nan bai Amalienhof i es mes dia ai Herman lo bai coe su esposa.

—Bini majan coe tio Frans, Erna dici coe Hans Otto despues di a studia un poco. Sea condencendiente coe né manera bo tabata semper coe mi.

—Condencendiente coe bo? Mi ta ta gradici Dios koe mi por a bolbé haja bo, mi kerida Erna.

Atardi es dos roeman tabata huntoe ta pak baulnan. Ora koe a bira poco scur es moza dici coe su roeman coe dulzura:

—Ta nos ultimo anochi, Herman, lo mi por pidi algo?

—Ma nó placa, el a respondé, mi no tin nada. Lo bo no falta nada na Amalienhof. I si bo............

El a stop di papia.

—Si bo ta muger di Steinfels, bo kier a bisa? Hustamente di djé mi kier papia coe bo. Loebida loké ta separa boso for di otro. Mi ta stimé, mi ta orguljoso coe né i, nó mi sol. Toer hende a reconocé ta hopi tempoe caba, koe es preocupacion koe nan tin contra djé ta inhustoe. Awor nan ta conta pa un honor di tin amistad coe né.

Erna su wowo tabata brilja.

—Lo bo no kier bisa també koe mi a deshonra nomber di Harteneck pa motiboe di debe i wega i també pa retiro koe mi a haja? Harteneck a respondé amargamente. Podiser baron Steinfels ta sintié mas altoe koe mi.

—E ta dispuesto pa reconcilia coe bo; i mi, mi no tin otro deseo mas koe boso lo ta coe otro sin ningun cuestion. Pa amor di nos infancia, no rechaza mi único súplica.

A dura un momentoe basta largoe, promer el a respondé.

—E ta aki? Pues di mi banda.........

Mi ta larga asina tantoe cos pasa koe, koe......Ma awor, Erna, bai, bai! Mi kier ta sol.

El a bati su pia abao i el a moestra e moza pa é sali. Erna a bai.

* *

Su sigiente dia Harteneck i Hans Otto a coeminda otro masjar serio. Nan no a papia muchoe. Ta parcé toch, koe Herman a troca di humor, pasobra é tabata haci gracia coe Erna i bofon di su cara.

Na ora di despedida Erna por a moeri di duele. Temblando el a cai den braza di su roeman. Coe masjar trabao Herman por a los for di djé i hibé cerca Steinfels.

Jorando Lily a toema despedida di su jioe despues el a presenta su cunjar koe é ta odia, su cara pa un zoentji. Den su alma chikitoe no tabatin lugar pa reconciliacion.

For di Hamburgo, oenda Hartenecknan lo barca, a bini algun noticia pa Erna di su roeman. Despues no a tendé nada mas di nan. Es vapor koe nan a barca, nó a jega América nunca. E mester tabata victima di tempestad, koe ta pasa coe frecuencia den es tempoe ai aja banda. Hopi tempoe nan a kedá ta spera ainda noticia di es vapor. Porfin compania di es vapor a scrap su nomber for di lista koe el a desaparecé.

Albert a keda tanten na Amalienhof; despues nan a hibé Falkenhaus, oenda el a crecé bao di cuidanza di Erna. Den coerazon di es muger feliz di Hans Otto Steinfels a keda un lugar basta grandi pa jioe di su roeman koe é ta jora.

— FIN. —

Kerkelijke berichten.

Z. D. H. Mgr. J. J. A. VAN BAARS, Apostolisch Vicaris van Curaçao, die den 7den Mei van hier met de *Prins Willem II* van den *K. W. I. M.* naar Holland vertrok, is volgens hier ontvangen telegraphisch bericht laatstleden Woensdag 6 Juni te Hâvre gearriveerd.

Havennieuws.

Te beginnen met de maand Juni heeft de *Hamburg-American Line* de route harer stoomschepen eenigszins gewijzigd.

Elke maand zullen in het vervolg twee booten van Hamburg vertrekken; een daarvan zal Hâvre, St. Thomas, Sto. Domingo en sommige havenplaatsen van Venezuela aandoen, de andere Antwerpen, St. Thomas, Pto. Rico en Venezuela.

Op de heenreis der stoomschepen wordt den vijfden en den negentienden van elke maand Curaçao aangedaan, op de thuisreis den zesden en den twintigsten.

* * *

Donderdag in den namiddag keerde hier uit Suriname terug Hr. Ms. *Sommelsdijk*, die nu hier wederom eenigen tijd in station zal blijven.

Posterij.

De met den Nederlandschen paketschoener *Gouverneur van den Brandhof* naar St. Martin N. G., St. Eustatius en Saba te verzenden brievenmalen worden den 15n. dezer om 5 uur des namiddags gesloten.

* * *

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Eg. Bertus Bakker a|b van Ned. ss. "Prins Willem IV", David Baiz, Miguel Bethencourt, Pascual Bethencourt, Antuanett de Jong, Felipe Anto. Fernandes, Claritha De Jesu, Emiro A. Gonzalez P., Antonio Jurouux, Edw. Jessurun, Leon & Ecker, Francisco de P. Manotas (2), S. E. L. Maduro & Co., María Poulina, F. v. d. Pavert, Guillermo Parre, Emilio [illegible] (2), [illegible], Felix Vidal, A. E. Vandermelen, Rofin Zuurzak.

Aangeteekende stukken: Paulina di Denoven, J. de Sola.

Leger.

Maandag vertrok van hier naar Holland per *Prins Willem III* van den *K. W. I. M.* met echtgenoote en kind de 2e luit. der infanterie E. C. BRUSSE van het O. I. Leger, die hier bij het garnizoen gedetacheerd is geweest.

Het gebruikelijke uitgeleide met muziek bleef op verzoek van den vertrekkenden officier achterwege.

Ongelukken.

Door een ongelukkig toeval raakte Zondagmiddag een oude man te water, die op de groote werf van Scharloo aan den waterkant zat. Eenige oogenblikken later werd de drenkeling uit het water opgehaald; de dokter van de *Prins Willem III*, die ter plaatse aanwezig was, poogde de levensgeesten nog op te wekken, maar deze bleken reeds geweken.

* * *

Op den Berg van Otrabanda ontstond Maandagavond een begin van brand door het vallen van een petroleum-lamp. Wegens het maken van alarm met de brandklok van het Waterfort kwam een groote menigte op de been, die echter spoedig gerustgesteld kon huiswaarts keeren, daar men het vuur weldra meester was.

Maansverduistering.

Aanstaanden Dinsdag zal een gedeeltelijke en hier zichtbare maansverduistering plaats hebben. De eclips begint 's avonds ten 10 uur 48 minuten.

Westpunt.

Men meldt ons van Westpunt, dat daar thans in den omtrek van de R. K. kerk in een lang gevoelde behoefte is voorzien.

Reeds lang had men daar gebrek aan goed putwater. De vroeger gegraven putten waren uitgedroogd of verstopt geraakt, zoodat elken dag de nood grooter werd. Op initiatief nu van den WelEerwaarden Heer Pastoor A. DE BRUIJN en met krachtdadige medewerking van het Bestuur, dat een groot gedeelte der onkosten droeg, is er een nieuwe put gegraven, die reeds op dertig voet diepte overvloedig water gaf. De arme bevolking van Westpunt is vol vreugde en dankbaarheid over hetgeen in haar belang werd gedaan.

Venezuela.

Bracht Generaal JOSÉ DÁVILA onder toeloop van een groote menigte den Mocho, Generaal JOSÉ MANUEL HERNANDEZ, Caracas gevankelijk binnen, de eer der gevangenneming van den onoverwinlijke komt toe aan kommandant PEDRO APARICIO, die zich van HERNANDEZ, omringd van slechts twaalf getrouwen, meester maakte.

—Aangaande den inhoud van een decreet door den President van Venezuela uitgegeven, deelt *De Vrijmoedige* van 7 dezer het volgende mede:

"De president, generaal CIPRIANO CASTRO, heeft 10 dezer een decreet uitgevaardigd, waarbij algemeene amnestie verleend wordt aan allen, die nog in opstand zijn tegen het wettig gezag, zoo zij zich althans aanmelden; de clementie der regeering inroepen en de wapenen en munitie afgeven, die zij in hun bezit mochten hebben.

Art. 2 van het decreet is als volgt:

De revolutionnairen, die zich in het geval van het vorig artikel bevinden, moeten zich bij de eerste civiele of militaire autoriteit der respectieve plaats aanmelden, en de termijn om zich aan te melden en de wapens en munitie af te geven, is vastgesteld op twintig dagen, gerekend van den dag af der afkondiging van dit decreet in elke van de hoofdsteden der districten van de Staten der Unie."

—In hetzelfde blad vinden wij nog het volgende:

"Het stoomscheepje *Alliance*, door de Venezuelaansche regeering onlangs alhier aangekocht, is bij de nationale oorlogsmarine gevoegd met den naam van *23 de Mayo*. Tot kommandant en chef der artillerie van het schip zijn respectievelijk benoemd de generaal PEDRO RIVERO en ANTENOR UGUETO."

Colombia.

De tegenstrijdigste berichten komen hier aan over den toestand in Colombia. Toch schijnt het, dat de berichten, welke van gouvernementswege of door erkende officieele personen worden afgezonden, wel de meest vertrouwbare zijn. Daarom kan men, zoo er geen tegenspraak komt, die op betere gronden steunt dan welke daarvoor tot nu toe gegeven zijn, de berichten gelooven van de overwinningen door het tegenwoordige bestuur van Colombia op de revolutionnairen behaald. Deze laatsten toch schijnen thans hunne zaak ook te willen dienen door het verspreiden van valsche tijdingen over den strijd.

Ingezonden Mededeelingen.

HERSTEL DER KRACHTEN.

Wij allen schijnen sterk te zijn. Maar wij voelen ook, dat onze spieren zonder kracht zijn, wanneer wij ze noodig hebben bij het werk. Doch wat *is* kracht, wat *brengt* kracht voort? In vijf woorden: *Kracht komt van verteerd voedsel.* En wanneer het spijsverteringsproces wordt belemmerd, wat staat u dan te wachten? Wel, zwakte, en daarbij nog een werkelooze lever, een verward zenuwgestel, slapeloosheid, vermagering, wezenloosheid, dan, verkoudheid met hoest en hoogstwaarschijnlijk een van beiden of een kwijnende tering, die u jarenlang een ellendig bestaan doet voortsleepen of een vliegende tering, die u in zes weken naar het kerkhof brengt. Ziedaar hoe het met onze krachten gaat en wat er later mede gebeurt. Indien er een macht is, om in zulke gevallen te helpen dan is het

HET PREPARAAT VAN WAMPOLE,

dat bereid is uit de voedende bestanddeelen van zuivere Levertraan, door ons getrokken uit versche levers van kabeljauw, *zonder walgelijken smaak en reuk*, vermengd met Hypophosphiten-siroop, Extracten van mout en wilde kersenschillen. Wampole's preparaat wekt den eetlust op, bevordert de spijsvertering, geeft kracht aan ieder werkend lichaamsdeel, zoodat de patient in staat is met goed gevolg een ziekte aan te vallen, die op een andere wijze noodlottig worden kan. Het is een geneesmiddel zoo zoet als honig, bereid in het licht der moderne wetenschap en met de hulp der grootste ondervinding. Het heeft zijns gelijken niet; zijn verdienste is het preparaat geheel en al eigen. Het is niet een onderwetsch mengsel, maar een goed werkend geneesmiddel overeenkomstig den tijd, ja zelfs een feit, dat den tijd vooruitgeloopen is. Alleen het onvervalschte preparaat geeft reeds goede resultaten na de eerste dosis. Men kan er niet mede bedrogen worden. Bij alle apothekers wordt het verkocht. (3)

EMULSION DE SCOTT.

Srs. Scott y Bowne, Nueva York.

El suscrito Médico Cirujano, de la Universidad Central de Venezuela, certifica: que ha usado la "Emulsión de Scott" en su práctica con resultados satisfactorios, sobre todo en los niños después de tratar el estado agudo de las enfermedades del pecho: bronquitis, pulmonías, catarros pulmonares etc., notándo que reconstituye eficazmente la normalinad de la economía.

DR. B. GALLEGOS.

La Semana Cristiana Ilustrada.

Recomendamos á nuestros lectores esta importante y hermosa publicación que contiene en cada número las vidas de los santos de la semana ilustradas con magnificos grabados. En cada hogar cristiano debe leerse esta revista.

Precio de suscripción por un año 8 fr. 50 (ó 10 pesetas). Dirigirse á los señores Popelin Hnos., 3 rue Séguier, Paris.

El pago de la suscripción puede verificarse también con 180 estampillas usadas de Curaçao por el término de un año.

BUITENLAND.

Rome. — De H. Stoel heeft thans in Engelsch-Indië de kerkelijke hierarchie hersteld, wat reeds een hartewensch veler Pausen, met name van Pius IX was. De nieuwe kerkprovincie omvat acht gewesten: Goa, Agra, Bombay, Calcutta, Colombo, Madras, Pondichery, Veropoly. De aartsbisschop van Goa zal voortaan den titel van eere-patriarch over geheel Oost-Indië voeren. Aan het seminarie der kerkprovincie, te Kandy gelegen, waar 100 kweekelingen voor het priesterschap worden opgeleid, heeft Leo XIII de som van een half millioen francs geschonken.

Frankrijk.—Eenigen tijd geleden had de *Revue des Deux Mondes* een artikel over Burmah van de hand van Madame Isabelle Massieu. Wij ontleenen daaraan eenige regelen, waarin de schrijfster spreekt over de Missiën.

„In Burmah zijn drie katholieke bisschoppelijke zetels. Twee daarvan behooren tot de *Missions Etrangères* en één tot de Italiaansche Missie. De groote persoonlijkheid van Mgr. Bigandet heeft den zetel van Rangoon beroemd gemaakt; onze Fransche missionarissen en hunne werken worden hoog gewaardeerd door het Engelsche gouvernement. Hunne scholen worden op gelijken voet gesubsidieerd als de protestantsche en de landskinderen, die bij hen onderwezen zijn, worden zeer gezocht en meer vertrouwd. Het gouvernement geeft het terrein en betaalt de helft der bouwkosten. De katholieke scholen genieten de bescherming der Europeanen boven de protestantsche. De waarnemende gouverneur van Burmah, een echte Protestant, sprak met mij over den ijver en de toewijding onzer missionarissen, en zeide o. a.: „Ofschoon zij niet tot onze religie behooren, hebben wij toch allen den grootsten eerbied en bewondering voor hen. Indien Engeland zulke apostelen bezat, zou de heele wereld haar toebehooren. Onze missionarissen weten niet wat toewijding is. Zij vergeten hun tijdelijke belangen niet, en bereiden den weg voor ons gelijk handelaars doen. Een nieuw gasthuis voor melaatschen — een belangrijke onderneming van de katholieke Missie — trekt de zieken aan en wordt goed onderhou-

den ten spijt van een dergelijke instelling begonnen door de Wesleyanen. Melaatschheid neemt in Burmah den wreedsten en afschuwelijksten vorm aan. Honderd en zestig mannen en vier en vijftig vrouwen worden geholpen en getroost door Pater Wehingen en Pater Martin. Daar zijn slechts weinige katholieken onder hen; maar allen zijn getroffen door de zorg en de toewijding, die zij ten allen tijde ondervinden, en door die goedhartigheid, die van boven komt. Zij beginnen te begrijpen dat er een God is grooter dan dien zij kenden en die alleen zulke zelfverloochening kan ingeven. De kalmte, de zachtheid en gelatenheid der langer verpleegden treft de nieuw aangekomenen, en zonder dat hun iets gezegd wordt, vragen zij den godsdienst te kennen die de menschen zoo goed maakt.

Transvaal.—Deze week kwam hier weinig en niet dan onguntig nieuws van de Boeren aan. Den 5den Juni waren de Engelschen in het bezit van Pretoria en 's namiddags ten twee uur zou de officieele intocht plaats hebben. Naar de *Daily Mail* weet mede te deelén, zou President Krüger zich in Holland vestigen.

Advertentien.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der "Red D Line" tusschen

NEW-YORK,

PUERTO RICO, CURAÇAO en VENEZUELA.

1900.	Caracas	Philad.	Maracb.	Caracas	Philad.	Maracb.
Vertrekt van New-York	Mei 8	Mei 22	Mei 26	Juni 7	Juni 21	Juni 28
Doet San Juan aan	13	27	Juni 1	12	26	Juli 4
„ Ponce „	14	28	2	13	27	5
„ Curacao „	16	30	4	15	29	7
Komt aan te La Guaira	17	31	....	16	30	....
Vertrekt van „	19	Juni 2	....	20	Juli 4	....
Komt aan te Pto. Cabello	20	3	....	21	5	....
Vertrekt van „	21	4	....	22	6	....
Komt aan te Curacao	22	5	....	23	7	....
Vertrekt van „	23	6	11	24	8	15
Doet La Guaira aan	24	7	....	25	9	....
„ Ponce „	26	9	13	27	11	17
„ San Juan „	27	10	14	28	12	18
Komt aan te New-York	Juni 1	15	20	Juli 3	17	24

CURACAO-MARACAIBO DIENST.

	Merida	Merida	Marcb.	Merida	Merida	Maracb.
Vertrekt van Curacao	Mei 16	Mei 30	Juni 5	Juni 15	Juni 29	Juli 8
Komt aan te Maracaibo	17	31	6	16	30	9
Vertrekt van „	21	Juni 4	10	22	Juli 6	14
Komt aan te Curacao	22	5	11	23	7	15

Bekendmaking.

De publieke verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar-en Beleenbank* van 1 Juli t|m 31 December 1897, onder No. 1788 H t|m No. 6890 H, zal plaats hebben op Vrijdag den 15den Juni a. s. en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde intresten.

Curaçao, den 7den Juni 1900.

De Voorzitter,

M. P. CURIEL.